

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 października 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych - I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 sierpnia 2022 roku odmówił G. M. ponownego ustalenia wysokości emerytury, wskazując na brak podstaw do uwzględnienia zarobku za 1982 roku w kwocie 43.600 złotych wpisanego do legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawczyni, ponieważ wpis dotyczy wynagrodzenia za okres od 1 stycznia 1982 roku do 30 listopada 1982 roku (czyli za 11 miesięcy), podczas gdy w okresie od 1 września 1982 roku do 2 grudnia 1982 roku ubezpieczona przebywała na urlopie wychowawczym, a zatem pracowała 8 miesięcy i dlatego za okres od 1 stycznia 1982 roku do 31 sierpnia 1982 roku zostało przyjęte wynagrodzenie minimalne za $\frac{3}{4}$ etatu. (decyzja k 85 akt ZUS załączonych do akt sprawy)

W dniu 24 października 2022 roku G. M. nadała w kanadyjskiej placówce pocztowej odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do ponownego naliczenia kapitału początkowego. Wniosła o uznanie okresu urlopu wychowawczego, z którego korzystała od 1 września 1982 roku do 2 grudnia 1982 roku jako okresu składkowego oraz o przyjęcie za 1982 rok zarobków w kwocie 43.600 złotych wynikających z wpisu do legitymacji ubezpieczeniowej. (odwołanie k 3-4)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 29 listopada 2022 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Wskazał nadto, że okres urlopu wychowawczego jest okresem nieskładkowym, w związku z czym nie może zostać zakwalifikowany jako okres składkowy. (odpowiedź na odwołanie k 7)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. M. urodziła się w dniu (...). /bezsporne/

W okresie od 1 października 1974 roku do 2 maja 1979 roku odbywała studia magisterskie uzyskując tytuł magistra inżyniera ekonomiki i organizacji przemysłu spożywczego. (kopia dyplomu k 42 akt ZUS)

W okresie od dnia 3 maja 1979 roku do dnia 2 grudnia 1982 roku była zatrudniona w (...) Spółdzielni (...) w Z. na stanowisku starszego mistrza produkcji, początkowo w pełnym wymiarze czasu pracy, od 1 października 1981 roku – w niepełnym. (kopia świadectwa pracy z dnia 2 grudnia 1982 roku – k 40 akt ZUS)

W okresie tego zatrudnienia - od dnia 1 września 1982 roku do 2 grudnia 1982 roku wnioskodawczyni korzystała z urlopu wychowawczego. (kopia świadectwa pracy z dnia 2 grudnia 1982 roku – k 40 akt ZUS)

W dniu 5 listopada 2021 roku G. M. złożyła wniosek o emeryturę. (wniosek – k. 1-6 załączonych akt ZUS)

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2022 roku (...) I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy G. M. ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 162,74 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1979 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 13,33%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 13,33% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($13,33\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 162,74 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy również przyjął 2 lata, 4 miesiące i 29 dni, tj. 28 miesięcy okresów składkowych oraz okresy nieskładkowe (opieki nad dziećmi): 4 lata, 4 miesiące i 0 dni, tj. 52 miesiące.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 45,64%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 30.894,38 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W decyzji wskazano również, iż do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresu od dnia 1 października 1981 roku do dnia 31 sierpnia 1982 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony.

(decyzja k. 3 załączonych akt kapitałowych)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	2	3	4	5 (3:4)
1	1979	14.340,00	63.924,00	33,65
2	1980	24.000,00	72.480,00	33,11
3	1981	61.361,00	92.268,00	66,50
4	1982	0,00	139.572,00	0,00
5	1983	0,00	173.700,00	0,00
6	1984	0,00	202.056,00	0,00
7	1985	0,00	240.060,00	0,00
8	1986	0,00	289.140,00	0,00
9	1987	0,00	350.208,00	0,00
10	1988	0,00	637.080,00	0,00

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 13,33% i był średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

Do obliczenia stosunku podstawy wymiaru składek oraz kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w roku 1979 do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok, odpowiednią do liczby miesięcy, w których wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów prawa polskiego.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 4 akt ZUS)

Decyzją z dnia 11 kwietnia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych - I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 5 listopada 2021 roku, przyznał G. M. emeryturę zaliczkową od dnia 1 listopada 2021 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Zakład ustalił termin płatności świadczenia na 15 dzień każdego miesiąca.

W decyzji wskazano, iż podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 157.236,76 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 196,80 m-cy, wyliczona kwota emerytury wynosi 798,97 zł.

Wysokość emerytury został obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $(157.236,76 \text{ zł}) / 196,80 = 798,97 \text{ zł}$.

Należność za okres od dnia 1 listopada 2021 roku do dnia 31 marca 2022 roku w kwocie 4.050,78 zł wraz ze świadczeniem za kwiecień 2022 roku w kwocie 854,90 zł po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 409 zł, liczonej od podstawy opodatkowania 4.906 zł, Zakład przekaże na rachunek w banku w kwocie 5.835,12 zł.

Wskazano, że od dnia 1 maja 2022 roku obliczona emerytura brutto wynosi 854,90 zł

(decyzja k. 45 akt ZUS)

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2022 roku ZUS – I Oddział w Ł. ponownie ustalił kapitał początkowy G. M. ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku, uwzględniając okres studiów jako okres nieskładkowy (4 lata, 6 miesięcy, po ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych 9 miesięcy).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 162,74 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1979 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 13,33%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 13,33% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($13,33\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 162,74 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy również przyjął 2 lata, 4 miesiące i 29 dni, tj. 28 miesięcy okresów składkowych oraz okresy nieskładkowe (w tym opieki nad dziećmi): łącznie - 5 lat, 1 miesiąc i 20 dni, tj. 61 miesięcy.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 48,80%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 33.009,46 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W decyzji wskazano również, iż do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresu od dnia 1 października 1981 roku do dnia 31 sierpnia 1982 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony.

(decyzja k. 7 załączonych akt kapitałowych)

Decyzją z dnia 27 kwietnia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych - I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 5 listopada 2021 roku, przyznał G. M. emeryturę zaliczkową od dnia 1 listopada 2021 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Zakład ustalił termin płatności świadczenia na 15 dzień każdego miesiąca.

W decyzji wskazano, iż podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 168.001,43 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 196,80 m-cy, wyliczona kwota emerytury wynosi 853,67 zł.

Wysokość emerytury został obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $168.001,43 \text{ zł} / 196,80 = 853,67 \text{ zł}$.

Należność za okres od dnia 1 listopada 2021 roku do dnia 30 kwietnia 2022 roku w kwocie 335,86 zł wraz ze świadczeniem za maj 2022 roku w kwocie 913,43 zł.

Wskazano, że od dnia 1 czerwca 2022 roku obliczona emerytura brutto wynosi 913,43 zł

(decyzja k. 52 akt ZUS)

Decyzją z dnia 29 czerwca 2022 roku ZUS – I Oddział w Ł. ponownie ustalił kapitał początkowy G. M. ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku, uwzględniając dodatkowo okres zatrudnienia od dnia 1 października 1981 roku do dnia 31 sierpnia 1982 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 450,02 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z lat 1979 - 1982. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 36,86%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 36,86% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($36,86\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 450,02 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął 3 lata, 3 miesiące i 29 dni, tj. 39 miesięcy okresów składkowych oraz okresy nieskładkowe (w tym opieki nad dziećmi): łącznie - 5 lat, 5 miesięcy i 10 dni, tj. 65 miesięcy.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 51,75%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 41.680,87 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

(decyzja k. 14 załączonych akt kapitałowych)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	2	3	4	5 (3:4)
1	1979	14.340,00	63.924,00	33,65
2	1980	24.000,00	72.480,00	33,11
3	1981	61.361,00	92.268,00	66,50
4	1982	13.200,00	139.572,00	14,19

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 36,86% i był średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

Do obliczenia stosunku podstawy wymiaru składek oraz kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w roku 1979 i 1982 do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok, odpowiednią do liczby miesięcy, w których wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów prawa polskiego.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 13 akt ZUS)

Decyzją z dnia 30 czerwca 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych - I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 5 listopada 2021 roku, przyznał G. M. emeryturę zaliczkową od dnia 1 listopada 2021 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Zakład ustalił termin płatności świadczenia na 15 dzień każdego miesiąca.

W decyzji wskazano, iż podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 212.134,52 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 196,80 m-cy, wyliczona kwota emerytury wynosi 1077,92 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $212.134,52 \text{ zł} / 196,80 = 1077,92 \text{ zł}$.

Należność za okres od dnia 1 listopada 2021 roku do dnia 30 czerwca 2022 roku w kwocie 1.856,76 zł wraz ze świadczeniem za lipiec 2022 roku w kwocie 1.153,37 zł.

Wskazano, że od dnia 1 sierpnia 2022 roku obliczona emerytura brutto wynosi 1.153,37 zł.

(decyzja k. 62 akt ZUS)

Decyzją z dnia 1 sierpnia 2022 roku ZUS – I Oddział w Ł. ponownie ustalił kapitał początkowy G. M. ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku, uwzględniając wysokość udokumentowanych zarobków z lat 1979 - 1981.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 676,13 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z lat 1979 - 1982. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 55,38%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 55,38% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($55,38\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 676,13 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął 3 lata, 3 miesiące i 29 dni, tj. 39 miesięcy okresów składkowych oraz okresy nieskładkowe (w tym opieki nad dziećmi): łącznie - 5 lat, 5 miesięcy i 10 dni, tj. 65 miesięcy.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 51,75%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 41.680,87 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

(decyzja k. 21 załączonych akt kapitałowych)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	2	3	4	5 (3:4)
1	1979	28.144,00	63.924,00	66,04
2	1980	59.387,40	72.480,00	81,94
3	1981	48.204,00	92.268,00	52,24
4	1982	19.800,00	139.572,00	21,28

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 55,38% i był średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

Do obliczenia stosunku podstawy wymiaru składek oraz kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w roku 1979 i 1982 do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok, odpowiednią do liczby miesięcy, w których wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów prawa polskiego.

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 22 akt ZUS)

Decyzją z dnia 30 czerwca 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych - I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 5 listopada 2021 roku, przyznał G. M. emeryturę zaliczkową od dnia 1 listopada 2021 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Zakład ustalił termin płatności świadczenia na 15 dzień każdego miesiąca.

W decyzji wskazano, iż podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 237.674,03 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 196,80 mcy, wyliczona kwota emerytury wynosi 1.207,69 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: 237.674,03 zł / 196,80 = 1.207,69 zł.

Należność za okres od dnia 1 listopada 2021 roku do dnia 31 lipca 2022 roku w kwocie 1.213,38 zł wraz ze świadczeniem za lipiec 2022 roku w kwocie 1.292,23 zł.

Wskazano, że od dnia 1 sierpnia 2022 roku obliczona emerytura brutto wynosi 1.292,23 zł.

(decyzja k. 73 akt ZUS)

W dniu 24 sierpnia 2022 roku wnioskodawczyni wniosła o ponowne obliczenie świadczenia poprzez uwzględnienie kwoty zarobków w 1982 roku wynikającej z legitymacji ubezpieczeniowej – 43.600 zł., które miała wypłacone w okresie zatrudnienia do 2 grudnia 1982 r.

W latach 1979 - 1982 G. M. uzyskała następujący dochód (stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne:

- w 1979 roku – 28.144,00 zł;
- w 1980 roku – 59.387,40 zł;
- w 1981 roku – 48.204,00 zł;
- w 1982 roku – 43.600,00 zł.

(wykaz dochodów – k 24 akt kapitałowych, kopia legitymacji ubezpieczeniowej k 34 odw. akt ZUS)

Przy przyjęciu powyższych dochodów do wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawczyni, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi **58,58%**, z kolei kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku – **47.566,31 zł.**

Uwzględniając kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz średnie dalsze trwanie życia wyliczona kwota emerytury na dzień przyznania tj. na dzień 1 listopada 2021 roku wynosi **1.511,03 zł.**

/informacja organu rentowego – k. 39 - wariant II, hipotetyczne wyliczenie wysokości kapitału początkowego – k. 5051/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów, na które składała się dokumentacja załączona do akt przedmiotowej sprawy, jak również znajdująca się w aktach organu rentowego.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd przyjął hipotetyczne wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawczyni dokonane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w których organ rentowy określił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na 58,58% uwzględniając zarobki wnioskodawczyni udokumentowane niespornymi kartami wynagrodzeń za lata 1979 – 1981 oraz wpis w legitymacji ubezpieczeniowej skarżącej dotyczący wysokości osiągniętego przez nią wynagrodzenia w 1982 roku, przy czym Sąd uznał, że nie ma podstaw do fikcyjnego przyjęcia, że G. M. była zatrudniona tylko do końca sierpnia 1982 roku. Wpis w legitymacji ubezpieczeniowej dotyczy okresu zatrudnienia korespondującego ze świadectwem pracy skarżącej – do 2 grudnia 1982 roku. Fakt, że korzystała ona od 1 września 1982 roku do końca zatrudnienia z urlopu wychowawczego nie daje podstawy do przyjęcia krótszego okresu tego zatrudnienia i wykluczenia otrzymania przez nią w okresie korzystania z tego urlopu zaległych należności ze stosunku pracy, np. wynagrodzenia za sierpień 1982 roku czy innych. Brak karty wynagrodzenia z tego roku nie pozwala przyjąć wersji organu rentowego (korzystniejszej zresztą dla wnioskodawczyni) – zatrudnienia tylko do 31 sierpnia 1982 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie w części.

Stosownie do treści art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 504 ze zm., dalej: ustawa emerytalna/, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;
- 6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2 ww. ustawy).

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3 ww. ustawy).

W art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej wskazano, że kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z art. 174 ust. 2 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl art. 7 pkt 5 cytowanej ustawy przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem:

- a) w wieku do lat 4 - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie - bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat,
- b) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny - dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko

są okresami nieskładkowymi.

Stosownie do art. 174 ust. 3 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Na podstawie ust. 7 analizowanego przepisu, do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku.

Zgodnie natomiast z treścią art. 174 ust. 8 ustawy emerytalnej, przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei, w myśl art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Natomiast, stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Zgodnie z treścią § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237, poz. 1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak, aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, czy Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - III AUr 294/93).

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż wnioskodawczyni urodziła się w dniu (...), a zatem jej emerytura słusznie została ustalona na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl tego przepisu emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

W przypadku G. M. podstawę obliczenia jej polskiej emerytury stanowiła – ze względu na zakończenie pracy na terenie Polski w 1982 roku – jedynie kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego z lat jej zatrudnienia 1979 – 1982, przy czym wysokość wynagrodzeń z lat 1979 – 1981 pozostaje bezsporna – została należyście udokumentowana przez skarżącą kartami wynagrodzeń z tych lat.

Istota niniejszego postępowania sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy możliwym jest przyjęcie przy wyliczeniu kapitału początkowego ubezpieczonej kwoty wskazanej jako uzyskany dochód w 1982 roku, zapisanej w jej legitymacji ubezpieczeniowej.

Organ rentowy kwestionując tę wartość wskazywał jedynie na fakt, że wnioskodawczyni nie mogła uzyskać kwoty 43.600 złotych w okresie od 1 stycznia 1982 roku do 2 grudnia 1982 roku, skoro – jak wynika ze świadectwa pracy – w okresie od 1 września 1982 roku do końca zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w Z. korzystała z urlopu wychowawczego i nie mogła w tym okresie uzyskać żadnego dochodu.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższa teza nie znajduje uzasadnienia, bowiem pracownik może w trakcie trwania zatrudnienia (co niewątpliwie miało miejsce w przedmiotowym stanie faktycznym do dnia 2 grudnia 1982 roku) otrzymać zaległe należności ze stosunku pracy (w tym przypadku choćby wynagrodzenie za pracę w sierpniu 1982 roku, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy).

Skoro pracodawca wnioskodawczyni umieścił w jej legitymacji ubezpieczeniowej zapis o wysokości uzyskanego przez nią w okresie od 1 stycznia 1982 roku do 30 listopada 1982 roku dochodu podlegającego oskładkowaniu w kwocie 43.600 złotych – nie ma żadnych podstaw, by fakt ten i kwotę wskazaną kwestionować, zwłaszcza pozbawione jest jakichkolwiek podstaw prawnych przyjmowanie – wbrew zapisowi w legitymacji ubezpieczeniowej – kwoty minimalnego wynagrodzenia za ten okres.

Dlatego też Sąd przyjął wyliczenie kapitału początkowego wnioskodawczyni zgodnie z II wersją wyliczenia ZUS, tj. z uwzględnieniem niespornych kwot dochodów skarżącej z lat 1979-1981 oraz kwoty 43.600 złotych wypłaconej w okresie od 1 stycznia 1982 roku do 30 listopada 1982 roku.

Nie ulega wątpliwości, że wartość kapitału początkowego G. M. przekłada się bezpośrednio na wysokość należnego jej świadczenia emerytalnego, które w wyniku przeliczenia okazało się wyższe.

Ostatecznie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał hipotetycznego przeliczenia kapitału początkowego G. M. przy uwzględnieniu następujących kwot jej wynagrodzeń: za 1979 rok – 28.144 zł, za 1980 rok – 59.387,40 zł, za 1981 rok – 48.204 zł, za 1982 rok (do 30 listopada 1982 roku) – 43.600 zł.

Przy przyjęciu powyższych zarobków, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego skarżącej wyniósł **58,58%**, z kolei kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku – **47.566,31 zł**.

Biorąc pod uwagę kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz średnie dalsze trwanie życia wyliczona kwota emerytury na dzień przyznania tj. na dzień 1 listopada 2021 roku wynosi 1.230,12 zł, zaś na dzień 1 marca 2023 roku – 1.511,03 zł.

Wyliczenia przedstawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (pod względem matematycznym) nie były w żaden sposób kwestionowane przez odwołującą.

W rezultacie, wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego okazał się wyższy od dotychczas przyjmowanego przez organ rentowy względem ubezpieczonej i co istotne, skutkowało zwiększeniem wartości należnego jej kapitału początkowego, a w konsekwencji emerytury.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i nakazał przeliczenie od dnia 1 sierpnia 2022 roku emerytury G. M. w oparciu o kapitał początkowy w wysokości 47.566,31 zł

W treści odwołania wnioskodawczynie podnosiła także, iż organ rentowy niewłaściwie przyjął okres opieki nad synem jako okres nieskładkowy.

W powyższym zakresie roszczenie wnioskodawczynie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art.174 ust.2a cytowanej ustawy emerytalnej przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2, czyli przyjmuje się po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych.

Ponieważ organ rentowy w decyzji z dnia 1 sierpnia 2022 roku prawidłowo przyjął 52 miesiące opieki wnioskodawczynie nad dziećmi i przeliczył je mnożnikiem 1,3%, odwołanie skarżącej w tym zakresie podlegało - na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. - oddaleniu, jako bezzasadne.

SSO Paulina Kuźma